

MUZYKA IV

Przy ustalaniu oceny z muzyki, brany jest w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

DZIAŁ PODSTAWY PROGRAMOWEJ	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY – MUZYKA, KLASA IV	
	Poziom podstawowy Oceny: dopuszczająca/ dostateczna	Poziom rozszerzony Ocena: dobra/bardzo dobra/celująca
Dział 1. W poszukiwaniu muzyki	• rozpoznaje różne odgłosy; • poszukuje niekonwencjonalnych źródeł lub sposobów wydobywania dźwięku; • wie, kim jest K. Penderecki; • śpiewa piosenkę <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>; • wie, co to jest zwrotka i refren; • wymienia kilka kontrastowych pojęć związanych z muzyką; • aktywnie uczestniczy w zabawach; • wie, jak dbać o głos; • zna nazwy najwyższego i najniższego głosu ludzkiego: sopran, bas; • potrafi omówić rolę klucza wiolinowego i wskazać położenie na pięciolinii dźwięku g. • wie, co to są skrzypce i kontrabas oraz do jakiej grupy instrumentów należą; • umie odróżnić grę arco od gry pizzicato. • śpiewa w grupie piosenkę <i>Pałacik Michła</i>, równocześnie maszerując rytmicznie; • odróżnia ćwierćnutę od ósemki; • rozpoznaje ze słuchu metrum 3/4 i 4/4; • wie, co to jest akcent. • umie odczytać tekst z różnie rozmieszczonymi akcentami; • zna terminy: poprzednik, następnik; • rozumie znaczenie znaku repetycji; • wie, jak wygląda pauza ćwierćnutowa, umie ją odnaleźć w nutach; • śpiewa lub gra na dzwoneczkach gamę C-dur; • wie, co to jest glissando.	• odróżnia szmery od dźwięków; • umie powiedzieć, czym jest dla niego muzyka; • zna tytuł utworu Pendereckiego i potrafi wypowiedzieć się na jego temat; • śpiewa samodzielnie refren piosenki; • wykazuje inicjatywę w tworzeniu z innymi ilustracji muzycznej na określony temat. • zna terminy: aria, glissando; • wie, czym jest skala głosu; • wie, jak są zbudowane skrzypce i kontrabas oraz jak się na nich gra; • nazywa sylabami rytmicznymi proste rytmy złożone z ćwierćnut i ósemek; • zna terminy: takt, metrum, pauza, puls; • umie określić metrum piosenki <i>Pałacik Michła</i>, nazwać wartości rytmiczne (ósemki, ćwierćnuty oraz pauzy); • zna tytuły pieśni z okresu II wojny światowej; • umie zaakompaniować do piosenki na instrumentach perkusyjnych • potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm; • umie zaproponować akcenty w czytanych tekstach; • potrafi odczytać tekst w różnych rytmach; • wie, czym są poprzednik i następnik; • śpiewa literami i solmizacją gamę C-dur i gra ją na dowolnym instrumencie; • odróżnia słuchem gamę wstępującą od zstępującej; • potrafi odczytać i zaśpiewać motyw melodyczny, obserwując gesty fonogestyki.
Dział 2. Jesienne nastroje	• śpiewa piosenkę <i>Już październik</i>; • określa własnymi słowami nastroj piosenki; • zna symbol półnuty; • śpiewa w grupie piosenki jesienne; • potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm; • rozpoznaje barwę fortepianu;	• umie porównać nastrój dwóch piosenek – wypowiedź pisemna lub plastyczna; • odróżnia w zapisie i słuchem wartości rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, półnuty; • potrafi wykonać partię fletu w utworze <i>Jesienne granie</i>. • rozumie mechanizm działania fortepianu; • potrafi określić rolę fortepianu w słuchanych utworach (akompaniująca i solowa);

	• umie powiedzieć, jaką rolę spełnia akompaniament; • bierze aktywny udział w zadaniach ze śpiewu oraz gry; • umie podać nazwisko największego polskiego kompozytora – F. Chopina.	• umie własnymi słowami omówić nastrój i dopasować odpowiednią reprodukcję do <i>Preludium e-moll</i> F. Chopina;
Dział 3. Na długie wieczory	• śpiewa <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> w zespole, w postawie na baczność; • umie zaśpiewać w grupie pieśń <i>Przybyli ułani</i>; • potrafi powiedzieć, w jakich okolicznościach wykonuje się hymn • zna polskie symbole narodowe; • wie, z jakimi wydarzeniami historii Polski wiąże się święto obchodzone 11 listopada; • potrafi wyjaśnić, co to są pieśni legionowe. • potrafi w zaśpiewać zwrotkę i refren piosenki <i>W kuchni</i>; • rozumie termin: synkopa; • umie wykonać rytm z synkopą (syłabami rytmicznymi i tekstem); • rozumie termin: ostinato; • potrafi wykonać podany rytm na przyborach kuchennych. • umie zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Mam tam-tam</i>; • zna nazwę instrumenty perkusyjne; • zna nazwy instrumentów perkusyjnych z instrumentarium szkolnego oraz najczęstsze sposoby wydobycia z nich dźwięku; • potrafi dokonać podziału instrumentów na melodyczne i niemelodyczne; • z pomocą nauczyciela wymienia źródła dźwięku w instrumentach perkusyjnych; • gra podane rytmy i próbuje improwizować własne na instrumentach ze szkolnego zestawu; • zna symbol całej nuty i rozumie jej relację czasową do wartości poznanych wcześniej.	• potrafi wykonać partie solowe w pieśni <i>Przybyli ułani</i>; • zna okoliczności powstania hymnu; • umie własnymi słowami omówić rolę hymnu narodowego; • zna tytuły innych pieśni legionowych (poza pieśnią <i>Przybyli ułani</i>), potrafi zaśpiewać jedną z nich • potrafi ułożyć słowa do podanego rytmu; • umie odnaleźć synkopy w zapisie nutowym; • improwizuje prosty rytm w formie ostinata (klaskaniem lub na „instrumentach” kuchennych). • wykonuje własny instrument według instrukcji zawartych w podręczniku; • wymyśla własne gestodźwięki i improwizuje rytmy; • umie samodzielnie wymienić źródła dźwięku w instrumentach perkusyjnych; • umie zaimprowizować rytm lub melodię na instrumentach perkusyjnych z zestawu szkolnego; • potrafi wskazać w zapisie nutowym całą nutę i odpowiadającą jej pauzę.
Dział 4. W oczekiwaniu na święta	• śpiewa piosenkę <i>Zła zima</i>; • rozumie znaczenie kropki przy nucie i łuku łącznika; • zna formy muzyczne: AB,ABA,ABA', ABC; • potrafi przyporządkować wzór graficzny odzwierciedlający budowę tych form; • aktywnie uczestniczy w grupowych ćwiczeniach twórczych. • śpiewa piosenkę <i>Zła zima</i>; • Rozumie znaczenie znaków chromatycznych (krzyżyk, bemol, kasownik); • bierze aktywny udział w zabawach ruchowych; • śpiewa refren pastorałki <i>Jam jest dudka</i>; • zna terminy: kolęda, pastorałka;	• potrafi określić charakter słuchanego utworu, wskazując odpowiednią ilustrację; • rozpoznaje formy muzyczne w prostych utworach; • świadomie odbiera słuchaną muzykę (nie tylko emocjonalnie, ale też stara się odróżnić poszczególne części utworu); • wyjaśnia rolę przygodnego znaku chromatycznego; • umie odczytać zapis nutowy z użyciem znaków chromatycznych; • potrafi wymyślić i zapisać rebus z użyciem symboliki nutowej; • umie samodzielnie odczytać i zagrać kolędę. • śpiewa pastorałkę <i>Jam jest dudka</i>; • swobodnie gra melodię jednej kolędy;

	• potrafi wymienić kilka tytułów polskich kolęd; • wymienia tradycje świąteczne (polskie, regionalne);	• potrafi ułożyć tekst następnej zwrotki pastorałki; • akompaniuje do pastorałki, śledząc zapis nutowy.
Dział 5. Polski karnawał	• zna nazwy polskich tańców narodowych; • potrafi wymienić charakterystyczne cechy poloneza; • zna ze słuchu pieśń <i>Polonez rycerski</i>; • zna postać Karola Kurpińskiego; • zna termin: artystyczne opracowanie tańca. • rozumie relację czasową szesnastki względem innych wartości rytmicznych; • zna symbol szesnastki i pauzy szesnastkowej; • umie wskazać szesnastki w zapisie nutowym; • zna charakterystyczne rytmy poloneza; • zna podstawowy krok poloneza i kilka elementów układu tanecznego. • potrafi wymienić charakterystyczne cechy krakowiaka; • zna charakterystyczne rytmy krakowiaka; • zna termin: synkopa i niektóre poznane wcześniej wartości rytmiczne; • zna sposób zapisywania wybranych wartości rytmicznych i rytmu z synkopą; • umie zaśpiewać refren piosenki <i>Krakowiacy zawadiacy</i> • zna charakterystyczne cechy krakowiaka; • umie podać różnice między artystycznym opracowaniem krakowiaka a krakowiakiem ludowym; • zna kilka kroków i figur tanecznych krakowiaka; • zna w zarysie legendy krakowskie wymienione w podręczniku.	• umie wymienić nazwy polskich tańców narodowych; • umie krótko opowiedzieć, kim był Karol Kurpiński; • potrafi własnymi słowami opisać różnice między polonezem ludowym a jego artystycznym opracowaniem ; • umie wyjaśnić znaczenie terminu artystyczne opracowanie tańca. • umie zaśpiewać początkowy fragment (8 taktów) 1. i 2. zwrotki pieśni <i>Polonez rycerski</i>; • umie wyklaskać proste rytmy z szesnastkami; • umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie perkusyjnym charakterystyczne rytmy poloneza; • bierze aktywny udział w wykonaniu układu tanecznego poloneza. • potrafi zanucić popularne melodie w rytmie krakowiaka; • umie wyklaskać charakterystyczne rytmy krakowiaka; • potrafi zaśpiewać jedną zwrotkę piosenki <i>Krakowiacy zawadiacy</i>; • odczytuje rytmy powstałe z ułożenia warzyw. • umie wymienić nazwy kilku kroków i figur tanecznych krakowiaka; • podaje tytuły innych krakowskich legend i umie opowiedzieć krótko ciekawą historię z własnej okolicy.
Dział 6. Spotkanie z kompozytorem	• zna kilka faktów z życia F. Chopina; • umie wymienić kilka tytułów jego utworów; • potrafi prawidłowo zapisać nazwisko „Chopin”; • ma podstawowe wiadomości o budowie fortepianu. • śpiewa w grupie pieśń <i>Hulanka</i>; • zna kilka faktów z życia kompozytora; • umie wymienić kilka tytułów jego utworów; • zna termin: fermata; • potrafi podać charakterystyczne cechy poloneza.	• umie podać nazwiska kilku kompozytorów; • umie improwizować głosem i / lub na instrumencie określone fragmenty w utworze <i>Rozmowa z fortepianem</i>; • wypowiada się na temat słuchanych utworów (cechy poloneza). • wykazuje się wiedzą o F. Chopinie; • rozpoznaje <i>Polonez A-dur</i>.
Dział 7. W marcu jak w garncu.	• śpiewa w grupie fragment piosenki <i>Kiedy przyjdzie wiosna?</i>; • potrafi zrytmizować krótki tekst; • odróżnia słuchem tę samą melodię zagrąną w skali durowej i molowej; • potrafi współpracować w grupie podczas	• śpiewa solo melodię zwrotki i refrenu piosenki <i>Kiedy przyjdzie wiosna?</i> ; • recytuje podany tekst w zapisanym rytmie; • odróżnia tonację minorową od majorowej w piosenkach i utworach instrumentalnych; • proponuje własny akompaniament do piosenki.

	- ilustracji muzycznej wiersza; - zna terminy: mormorando i coda. - zna i rozróżnia instrumenty smyczkowe: skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas; - potrafi rozpoznać te instrumenty na ilustracji; - zna nazwę popularnego zespołu kameralnego: kwartet smyczkowy; - bierze aktywny udział w zabawach. - zna kilka zwyczajów związanych z końcem zimy, początkiem wiosny, Wielkanocą; - śpiewa w grupie jedną z wiosennych piosenek;	- wie, jak są zbudowane altówka i wiolonczela, potrafi porównać te instrumenty ze skrzypcami i kontrabasem; - wymienia cztery poznane instrumenty smyczkowe w kolejności od najniższej do najwyższej brzmiącej i odwrotnie; - pamięta tytuł utworu i całego cyklu <i>Karnawał zwierząt</i>; - umie podać nazwy innych zespołów kameralnych np. duet, trio, kwintet, sektet, septet, oktet. - opowiada własnymi słowami o tradycjach związanych z okresem przesilenia wiosennego i Wielkanocą; - samodzielnie śpiewa wybraną piosenkę o tematyce wiosennej i gra ułożone przez siebie melodie na doniczkach;
Dział 8. Dźwiękami malowane	- śpiewa piosenkę <i>W kurniku</i>; - wie, kim był L. van Beethoven; - określa zjawiska przyrody ilustrowane muzyką w <i>Burzy</i> L. van Beethovena; - współpracuje w grupie podczas muzycznych ilustracji; - zna termin: muzyka ilustracyjna. - wie, co to jest muzyka ilustracyjna; - wie, jak wygląda harfa; - zna nazwisko L. van Beethovena; - potrafi zaśpiewać polską piosenkę ludową; - rozumie terminy: etnografia, etnograf, folklor muzyczny; - wie, kim był O. Kolberg (rozumie historyczne i kulturowe znaczenie jego dzieła).	- śpiewa piosenkę <i>W kurniku</i> i proponuje sposoby jej „umuzycznienia”; - w słuchanym utworze umie wskazać środki muzyczne naśladujące odgłosy przyrody; - potrafi muzycznie zilustrować historijkę obrazkową; - umie odczytać zapis graficzny ilustracji dźwiękowej do wiersza <i>Wiosenny wietrzyki</i> aktywnie uczestniczy w jej tworzeniu; - podjmuje próbę opracowania własnego pomysłu. - wie, jak jest zbudowana harfa i do jakiej grupy instrumentów należy; - nadaje tytuły słuchanym utworom, kierując się ich ilustracyjnością; - umie zagrać na flecie łatwe układy dźwięków ze słuchu; - umie rozpoznać polską muzykę ludową wśród innych; - docenia wartość twórczości ludowej; - potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania.
Dział 9. Majowe marzenia.	- ma podstawową wiedzę o dniu 3 maja; - śpiewa w grupie pieśń <i>Witaj, majowa jutrzeńko</i>; - gra prosty akompaniament do pieśni. - śpiewa w grupie piosenki <i>Witaj, majowa jutrzeńko</i> i <i>Ldzie wiosna</i>; - umie określić budowę pieśni: zwrotka i refren; - śpiewa w grupie melodię kanonu; - zna budowę formy: AB, ABA, ABA', ronda; - rozpoznaje dwie jednakowe części w utworze o formie ABA. - śpiewa wybraną piosenkę (lub jej fragment) z repertuaru opracowywanego maju; - wyjaśnia co najmniej jedno pojęcie muzyczne związane z <i>Pioseneczką o marzeniach</i> (przedtakt, repetycja, volta, coda); - bierze udział w przygotowaniu programu na Dzień Matki.	- ma wiedzę o dniu 3 maja i związanej z nim pieśni; - samodzielnie śpiewa piosenki <i>Witaj, majowa jutrzeńko</i>, <i>Ldzie wiosna</i>; - potrafi wyjaśnić, jak wykonywać utwór w kanonie; - umie rozpoznać budowę słuchanych utworów; - samodzielnie śpiewa dwie wybrane piosenki z repertuaru majowego;

Dział 10. Jak pachną wakacje.	• umie zaśpiewać refren piosenki <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • wie, jakim instrumentem jest gitara; • umie zaśpiewać unisono melodię kanonu <i>Lubię podróże</i>; • wie, co to jest kanon i jak się go wykonuje; • zna terminy: klucz wiolinowy, metrum, tempo, ćwierćnuta z kropką, łuk łącznik, pauza ósemkowa, repetycja, volty, przedtakt, bemol jako znak przykluczowy, gama C-dur, wartości rytmiczne nut i pauz. • śpiewa piosenkę <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • wie, co to są szanty; • umie zaśpiewać w grupie szantę <i>Pacyfik</i>; • ma wiadomości o znakach chromatycznych. • śpiewa piosenki <i>Pacyfik</i> oraz <i>Hej, lato, lato, lato, W murowanej piwnicy</i>; • potrafi wymienić kilka cech regionu podhalańskiego; • wie, kim był Jan Sabala; • gra akompaniament do piosenki <i>W murowanej piwnicy</i>.	• śpiewa piosenkę o tematyce letniej, wakacyjnej, którą zna spoza szkoły; • umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę i refren piosenki <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • śpiewa w kanonie, w kilkusobowych grupach, piosenkę <i>Lubię podróże</i>; • wie, do jakiej grupy instrumentów należy gitara i potrafi omówić jej budowę; • prezentuje przed klasą swoje umiejętności gry na gitarze. • bierze aktywny udział w zabawach; • umie zaśpiewać solo fragmenty szanty <i>Pacyfik</i>; • proponuje nowy tekst do szanty. • zna nazwy instrumentów strunowych, o których nie było mowy na lekcjach (np. mandolina, cymbały, lira korbowa, inne); • wie, jakim instrumentem są gęśliki podhalańskie; • potrafi zapamiętać rytm podany przez nauczyciela i zaśpiewać w nim gamę C-dur; • umie zaśpiewać solo dowolną piosenkę ze szkolnego repertuaru, wakacyjną albo ludową.